

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, **3** ἐφάνέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεῦθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **4** Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

5 Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, **6** εἴ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὄσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾗ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.

10 Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἷτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης· Κρηῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. **13** Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. Δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαίκοις μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

Προοίμιο

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ πιστεύουν οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια, πὺ ὁδηγεῖ στὴν εὐσέβεια, **2** μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰώνιας ζωῆς, τὴν ὁποία ὁ ἀψευδὴς Θεὸς ὥρισε προαιωνίως. **3** Φάνέρωσε δὲ τὸ ὀρισθὲν στὸν κατάλληλο καιρὸ μὲ κήρυγμα, πὺ ἀνατέθηκε σὲ μένα μὲ ἐντολὴ τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ. **4** Ἀπευθύνομαι πρὸς τὸν Τίτο, γνήσιο τέκνο λόγῳ τῆς κοινῆς πίστεως. Χάρι, ἔλεος, εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τὸ σωτήρα μας.

Περὶ ἐκλογῆς ποιμένων καὶ προσόντων αὐτῶν

5 Γι' αὐτὸ σὲ ἄφησα στὴν Κρήτη, γιὰ νὰ συμπληρώσῃς τὶς ἐλλείψεις καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃς σὲ κάθε πόλι πρεσβυτέρους σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες πὺ ἐγὼ σοῦ ἔδωσα. **6** Νὰ γίνεται πρεσβύτερος ἐὰν κανεὶς εἶναι ἀδιάβλητος, μιᾶς γυναικας σύζυγος (μονόγαμος δηλαδὴ ἐὰν εἶναι ἔγγαμος), καὶ ἔχη τέκνα πιστά, πὺ δὲν κατηγοροῦνται γιὰ ἀσωτία καὶ δὲν εἶναι ἀνυπάκουα. **7** Διότι ὁ ἐπίσκοπος ὡς διαχειριστῆς στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἀδιάβλητος, ὄχι ὑπερήφανος, ὄχι ὀργίλος, ὄχι βίαιος καὶ παράφορος, ὄχι φιλόνομος, ὄχι αἰσχροκερδῆς, **8** ἀλλὰ φιλόξενος, φίλος τοῦ καλοῦ, ἐγκρατῆς, δίκαιος, εὐσεβῆς, γνώστης, **9** πὺ νὰ γνωρίζῃ τὸν ἀξιόπιστο λόγο συμφώνως πρὸς τὴ διδαχὴ, γιὰ νὰ εἶναι ἱκανὸς καὶ νὰ διδάσκῃ μὲ τὴ σωστὴ διδασκαλία, καὶ νὰ ἐλέγχῃ ὅσους ἀντιλέγουν.

Χαρακτηρισμὸς τῶν ψευδοδιδασκάλων

Παραγγελία γιὰ αὐστηρὸ ἐλεγχό τους

10 Διότι πολλοὶ εἶναι καὶ ἀνυπότακτοι, ψευδολόγοι καὶ ἀπατεῶνες, προπάντων αὐτοὶ πὺ προέρχονται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. **11** Αὐτοὺς πρέπει κανεὶς ν' ἀποστομῶνῃ. Αὐτοὶ ὀλόκληρα σπίτια ἀνατρέπουν, διδάσκοντας πράγματα ἀνεπίτρεπτα χάριν αἰσχροῦ κέρδους. **12** Εἶπε κάποιος ἀπ' αὐτούς, δικὸς τους προφήτης: Οἱ Κρηῆτες εἶναι πάντοτε ψεῦτες, κακὰ θηρία, ἀδηνάγοι καὶ ὀκνηροὶ.

ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. **15** Πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμιάνεται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέειν, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. **2** Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνω πολλῶ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουρούς, ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημηται. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, **7** περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν, **8** λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. **9** Δούλους ἰδίους δεσπότης ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν.

11 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, **13** προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρισις ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. **15** Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. Μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

13 Αὐτὴ ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή. Καὶ γι' αὐτὸ νὰ τοὺς ἐλέγχῃς αὐστηρά, γιὰ νὰ ὑγιαίνουν στὴν πίστι, **14** καὶ νὰ μὴ προσέχουν σὲ Ἰουδαϊκοὺς μύθους καὶ ἐντολὰς ἀνθρώπων ποὺ ἀποστρέφονται τὴν ἀλήθεια. **15** Ὅλα βεβαίως εἶναι καθαρὰ γιὰ τοὺς καθαρούς. Γιὰ τοὺς μολυσμένους ὅμως καὶ ἀπίστους δὲν εἶναι τίποτε καθαρὸ, ἀλλ' ἔχει μολυνθῆ καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησί τους. **16** Λέγουν ὅτι γνωρίζουν τὸ Θεό, ἀλλὰ μὲ τὰ ἔργα τους τὸν ἀρνοῦνται. Εἶναι βρωμεροὶ καὶ ἀπειθεῖς καὶ γιὰ κάθε καλὸ ἔργο ἀνίκανοι.

Συμβουλὲς γιὰ πρεσβύτερα καὶ νεώτερα πρόσωπα, καὶ γιὰ δούλους

2 Σὺ ὅμως δίδασκε αὐτὰ ποὺ συμφωνοῦν μὲ τὴ σωστὴ διδασκαλία. **2** Οἱ ἡλικιωμένοι ἄνδρες νὰ εἶναι νηφάλιοι, σεμνοί, ἐγκρατεῖς, ὑγιεῖς στὴν πίστι, στὴν ἀγάπη, στὴν ὑπομονή. **3** Ἐπίσης οἱ ἡλικιωμένες γυναῖκες νὰ εἶναι σεμνὲς στὴν ἐνδυμασία καὶ ἐμφάνισι, νὰ μὴν εἶναι φιλοκατήγορες (κουτσομπόλες), νὰ μὴν εἶναι ὑποδουλωμένες στὸ πολὺ κρασί, νὰ εἶναι διδάσκαλοι τοῦ καλοῦ, **4** γιὰ νὰ διδάσκουν τὶς νέες ν' ἀγαποῦν τοὺς ἄνδρες τους καὶ τὰ τέκνα τους, **5** νὰ εἶναι ἐγκρατεῖς, ἀγνές, νοικοκυρές, νὰ ἔχουν καλωσύνη, νὰ ὑποτάσσονται στοὺς ἄνδρες τους, γιὰ νὰ μὴ δυσφημηται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. **6** Τοὺς νεωτέρους ἐπίσης νὰ διδάσκῃς νὰ εἶναι ἐγκρατεῖς. **7** Σ' ὅλα νὰ παρέχῃς τὸν ἑαυτό σου ὡς ὑπόδειγμα καλῶν ἔργων. Ἡ διδασκαλία σου νὰ εἶναι ἀνόθευτη, σοβαρὴ, ἀγνή, **8** λόγος ὑγιῆς, ποὺ νὰ μὴν ἔχη τίποτε τὸ ἐπιλήψιμο. Ἐτσι ὁ ἀντίθετος θὰ ἐντραπῆ, καὶ δὲν θὰ ἔχη νὰ εἰπῆ τίποτε ἄσχημο γιὰ μᾶς. **9** Οἱ δούλοι νὰ ὑποτάσσωνται στοὺς κυρίους τους σὲ ὅλα, νὰ εἶναι ἀρεστοί, νὰ μὴν ἀντιλέγουν, **10** νὰ μὴ κλέβουν, ἀλλὰ ν' ἀποδεικνύουν, ὅτι εἶναι ἄξιοι κάθε ἐμπιστοσύνης στὸ καλὸ, γιὰ νὰ τιμοῦν τὴ διδασκαλία τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ σὲ ὅλα.

«Σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς»

11 Διότι φανερώθηκε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία ὅλων τῶν ἀνθρώπων, **12** καὶ μᾶς διδάσκει νὰ ἀφήσωμε τὴν ἀσέβεια καὶ τὶς κοσμικὲς ἐπιθυμίες, καὶ νὰ ζήσωμε μὲ σωφροσύνη (ἐγκράτεια) καὶ δικαιοσύνη καὶ εὐσέβεια στὸν παρόντα κόσμον, **13** περιμένοντας νὰ ἐκπληρωθῆ ἡ μακαρία ἐλπίς μας καὶ νὰ φανερωθῆ ἡ δόξα τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** ὁ ὁποῖος θυσίασε τὸν ἑαυτό του

1. Ἡ, νὰ ξεχωρίσῃ

3 Ὑπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικειῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. **3** Ἡμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. **4** Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **5** οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου, **6** οὐ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, **7** ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. **8** Πιστὸς ὁ λόγος. Καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις.

9 Μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιίτασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. **10** Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, **11** εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὧν αὐτοκατάκριτος.

12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. **14** Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ κάθε ἀνομία καὶ νὰ καθαρῖσῃ¹ γιὰ τὸν ἑαυτό του ἕνα λαό, ὥστε νὰ εἶναι ἐκλεκτὸς καὶ ζηλωτῆς καλῶν ἔργων. **15** Αὐτὰ νὰ λέγῃς καὶ νὰ διδάσκῃς, καὶ νὰ ἐλέγχῃς μὲ κάθε αὐθεντία. Κανεῖς νὰ μὴ σὲ περιφρονῇ.

Περὶ τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς τῶν χριστιανῶν

3 Νὰ τοὺς ὑπενθυμίξῃς νὰ ὑποτάσσωνται στὶς ἀρχές καὶ ἐξουσίες, νὰ πειθαρχοῦν, νὰ εἶναι πρόθυμοι γιὰ κάθε καλὸ ἔργο, **2** νὰ μὴ κακολογοῦν κανένα, νὰ μὴ φιλονικοῦν, νὰ εἶναι ἀνεξίκακοι¹, νὰ ἐπιδεικνύουν κάθε καλωσύνη πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. **3** Διότι καὶ ἐμεῖς ἄλλοτε ἤμασταν ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δοῦλοι σὲ διάφορες ἐπιθυμίες καὶ ἡδονές, ζούσαμε μὲ κακία καὶ μὲ φθόνον, ἤμασταν ἄνθρωποι μίσους, μισοῦσαμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **4** Ἀλλ' ὅταν φανερώθηκε ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ, **5** μᾶς ἔσωσε, ὅχι ἀπὸ ἔργα ἀρετῆς ποὺ κάναμε ἐμεῖς, ἀλλὰ λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας του, μὲ λουτρὸ (βάπτισμα) ἀναγεννήσεως καὶ ἀνακαινίσεως, ποὺ κάνει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, **6** τὸ ὁποῖον ἐξέχυσε σὲ μᾶς πλουσίως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος μας, **7** γιὰ νὰ δικαιωθοῦμε μὲ τὴ χάρι ἐκείνου, καὶ μὲ ἐλπίδα (ὄχι ἀκόμη μὲ πραγματικὴ ἀπόκτησι) νὰ γίνωμε κληρονόμοι ζωῆς αἰώνιας. **8** Ὁ λόγος εἶναι ἀληθινός. Καὶ θέλω γι' αὐτὰ (τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ οὐράνια πράγματα) νὰ ὁμιλῆς μὲ κάθε βεβαιότητα, γιὰ νὰ φροντίζουν ὅσοι ἔχουν πιστεῦσει στὸ Θεὸ νὰ πρωτοστατοῦν σὲ καλὰ ἔργα. Αὐτὰ εἶναι ποὺ συμφέρουν καὶ ὠφελοῦν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀντιμετώπισι τῶν αἰρετικῶν

9 Μωρὰς δὲ συζητήσεις καὶ γενεαλογίαις καὶ ἔριδες καὶ διαμάχες γιὰ τὸ νόμο (τὸν Ἰουδαϊκὸ νόμο) ν' ἀποφεύγῃς, διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες. **10** Αἰρετικὸν ἄνθρωπο μετὰ ἀπὸ πρώτη καὶ δεύτερη νοθεσία νὰ ἐγκαταλείπῃς. **11** Νὰ ξέρῃς, ὅτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος ἔχει διαστραφῆ καὶ ἀμαρτάνει καὶ ἔχει ὁ ἴδιος ὅλη τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν καταδίκη του (σὺ πλέον δὲν ἔχεις καμμία εὐθύνη).

Ἐπίλογος

12 Ὅταν στείλω σὲ σένα τὸν Ἀρτεμᾶ ἢ τὸν Τυχικό, φρόντισε νὰ ἔλθῃς σὲ μένα στὴ Νικόπολι. Διότι ἐκεῖ ἔχω ἀποφασίσει νὰ περάσω τὸ χειμῶνα. **13** Τὸ Ζηνᾶ τὸ νομοδιδάσκαλο καὶ τὸν Ἀπολλῶ νὰ τοὺς προπέμψῃς μὲ φροντίδα, γιὰ νὰ μὴ τοὺς λείπη τίποτε. **14** Ἄς μαθαίνουν δὲ

1. Ἡ, παῖοι